

**Kurikan kaupunki
Tarkastuslautakunta**

Arviointikertomus vuodelta 2023

Sisällysluettelo

Tarkastuksen järjestäminen	3
Lautakunnan tehtävät	3
Lautakunnan kokoonpano 2021 - 2025.....	3
Lautakunnan toiminta	3
Tavoitteiden toteutumisen arviointi	4
Valtuuston asettamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi	4
Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen	4
Vuoden 2022 arviointikertomuksen käsittely, toimenpiteet ja kommentit	4
Yleistä.....	4
Elinvoimaosasto.....	6
Hallinto ja talousosasto.....	9
SOTE-palvelut	10
Sivistysosasto	11
Varhaiskasvatuspalvelut	15
Kirjastopalvelut.....	16
Vapaa-aikatoimi.....	17
Liikuntapalvelut	18
Nuorisopalvelut.....	19
Kulttuuripalvelut	19
Tekninen osasto	20
Tilapalvelut	20
Puhtaus- ja ruokapalvelut.....	21
Kunnallistekniikka	21
Ympäristötoimi	21
Investoinnit	22
Kaupungin talous	23
Konsernitarkastelu.....	24
Keskeisimmät havainnot ja kehittämis ehdotukset	27
Arviointikertomuksen valtuustokäsittely	29

Puheenjohtajan katsaus

Maaailman epävakaus ja sotatilanteet niin Ukrainassa kuin Gazassa jatkuivat. Molemmat tapahtumat aiheuttivat hintojen nousua sekä saatavuusongelmia eri raaka-aineiden osalta. Turvallisuus on noussut tärkeäksi aiheeksi myös Suomessa. Huoltovarmuus infran investointien osalta sekä kotimaisen ruuan saatavuus ja riittävyys nousivat vahvasti esille. Inflaatio ja samalla lainakorot pysyivät korkealla tasolla laskien kulutuskysyntää ja ajaen rakennusteollisuuden suuriin vaikeuksiin.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa ja heti ilmeni mittavaa rahoituksen lisätarvetta. Hyvä yhteistyö kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on elintärkeää. Toimintojen yhdistämisissä ja tilojen supistamisessa tulee katsoa pitemmälle tulevaisuuteen. Peruspalvelut ovat erittäin tärkeitä kuntalaisille. Yhtenäisyys ja yksimielisyys kunnan sisällä omien palvelujen turvaamiselle on arvokas tavoite.

Arviointikertomuksessa 2023 esille nousseita asioita

- *Riittävän avoin, laaja ja yksityiskohtainen tiedottaminen on edellytys hyvälle päätöksenteolle*
- *Isojen rakennushankkeidemme kustannusseuranta tulee muuttaa kumulatiiviseksi ja raportointi puolivuositain tapahtuvaksi. Peruskorjaushankkeiden suunnitelmat on tehtävä huolella ja varmistettava että rakenteet ovat uusimiskelpoisia ennen rakennusluvan myöntämistä.*
- *Vanhoista kaupungin rakennuksista on luovuttava myymällä tai purkaen nopealla aikataululla. Painetta vanhojen kiinteistöjen käyttöön tulee jatkossa myös hyvinvointialueen taholta. Vuokraneliöiden määrää tullaan merkittävästi vähentämään.*
- *Henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen ja määräaikaisten henkilöiden vakinaistaminen nostavat työntekijöiden sitoutumista Kurikkaan. Työhyvinvointikeskustelut on käytävä kaikkien kanssa joko yksilönä tai ryhmässä*
- *Osingot ovat auttaneet Kurikkaa palvelujen ja investointien läpiviennissä. Aloitimme osakesalkun hajautuksen. Osaketulot eivät riitä talouden tasapainottamiseen. Tulevaisuudessa isot investoinnit pitää harkita tarkkaan tarpeen ja hyödyn mukaan. Velka-
taakkaa on saatava pienemmäksi.*

Kiitän kaikkia kaupungin työntekijöitä siitä, että olette hoitaneet työnne mallikkaasti. Yhteistyö lautakunnan ja virkahenkilöiden kanssa on sujunut mukavasti.

Hyvää kesää!

Esa Mäki-Lohiluoma

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuksen järjestäminen

Lautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. **Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.** Kuntalain lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävistä määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Lautakunnan kokoonpano 2021–2025

varsinaiset jäsenet

Mäki-Lohiluoma Esa pj. 12.2.2024 alkaen

~~Hakola Aaro, pj.~~

Vallin Jouni vpj.

Alakoski Sirpa

Hirsimäki Riku

Kahari Osmo

Kivistö Hannu-Pekka

Latvala Merja

Ojanperä Anne

Vettenranta Marja-Liisa

henkilökohtaiset varajäsenet

Kälviäinen Irma

Lamminmäki Teemu

Silván Tarja

~~Rantamäki Markku~~ Laiteenmäki Markku 2023-

Välimaa Juha

Anttila Kyösti

Alkula Martti

Saari Taina

Sainio Anita

Pöytäkirjanpitäjäksi on tarkastuslautakunta ottanut arkistos sihteeri Paula Hietikon.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 16.8.2021 valinnut vuosien 2022–2024 lakisääteistä hallinnon ja talouden tarkastusta suorittamaan KPMG Oy Ab:n. Optio sopimuksen jatkamiselle vuosille 2025–2027 on hyväksyttävä kaupunginvaltuustossa 30.6.2024 mennessä.

Lautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta piti yhdeksän kokousta kevätkaudella 2023 ja viisi kokousta syyskaudella 2023.

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2023 on tilintarkastajan tarkastussuunnitelman mukaisesti sivistysosasto.

Kokouksissaan lautakunta on haastatellut kaupungin toimintaan ja talouteen liittyvissä sekä ajankohtaisissa asioissa johtavia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita.

Kaupunginvaltuuston asettamia tavoitteita ja niiden toteutumista on seurattu toimielinten pöytäkirjojen ja kaupunginhallituksen antaman toimintakertomuksen avulla sekä muilla tavoin koko kaupungin osalta.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Valtuuston asettamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen avulla kunnan toiminnan tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että toiminta on tuloksellista, tiedonsaanti luotettavaa ja että toimintaperiaatteita noudatetaan.

Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen

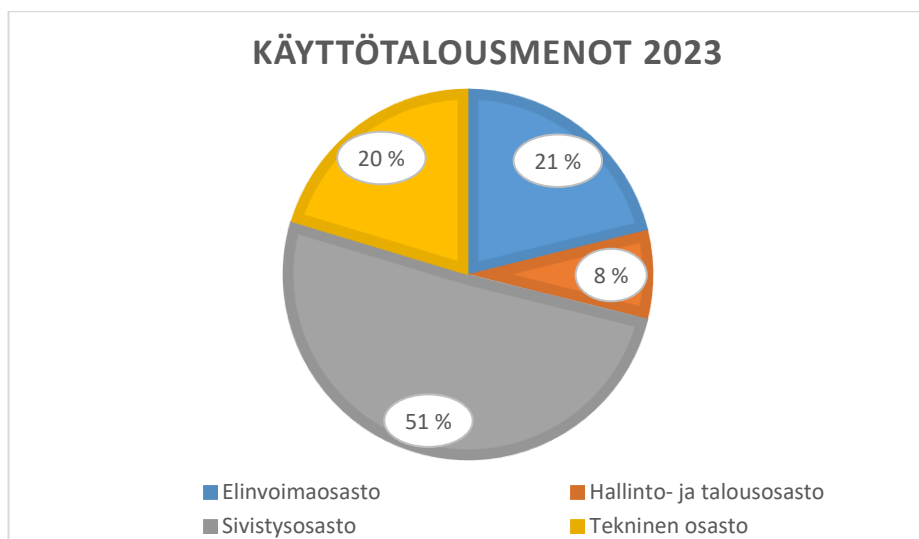
Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen on kuvattu tasekirjassa.

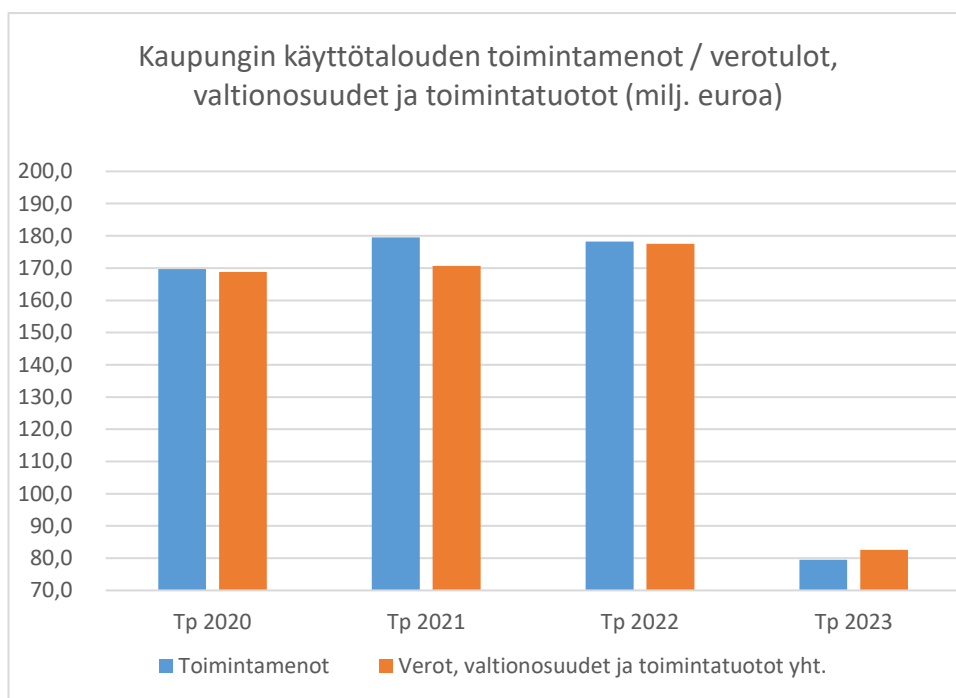
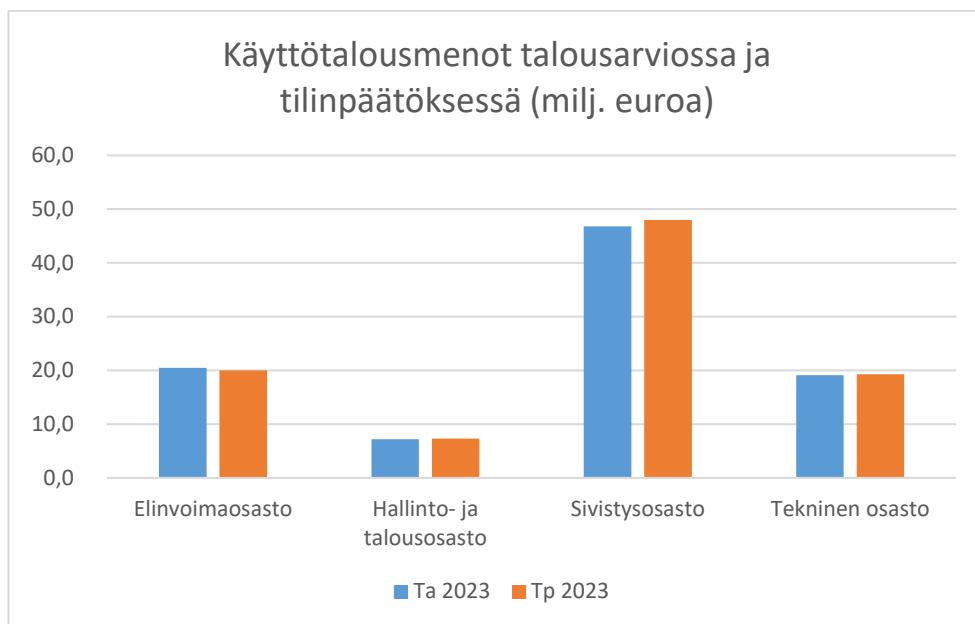
Vuoden 2022 arviointikertomuksen käsittely, toimenpiteet ja kommentit

Kaupunginhallitus antoi 13.11.2023 lausunnon tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen huomioihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että liitteeseen kerätyt vastaukset arviointikertomukseen oli pääsääntöisesti huolellisesti ja hyvin laadittu.

Yleistä

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätös allekirjoitettiin 17.4.2022.

Valtionosuuksia maksettiin kaupungille lähes 56,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kaupungin verokertymä on 32 milj. vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 63 §:n mukaan toimitielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista. Mikäli seurannan perusteella arvioidaan, etteivät palvelu- ja vuosisuunnitelmassa asetetut tavoitteet toteudu tai määrärahat eivät muutoin riitä, toimitielimen tulee päättää palvelu- ja vuosisuunnitelman tarkistuksesta. Rahoitustarve katetaan palvelu- ja vuosisuunnitelman uudelleen kohdentamisella, tai valtuustolta on anottava lisärahoitusta.

Elinvoimaosasto

Elinvoimaosaston palveluihin kuuluvat elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimiva kehittämisyksikkö, maaseutupalvelut sekä maatalousyrittäjien Etelä-Pohjanmaan lomituspalvelut.

Elinvoimaosaston vuoden 2023 toimintakulut ovat 20,0 milj. euroa ja toimintatuotot 17,9 milj. euroa.

Kehittämisyksikkö toimii elinvoimalautakunnan alaisuudessa ja vastaa lautakunnan asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta strategiaan pohjautuvan elinvoimakäsikirjan mukaisesti.

Lautakunnan tehtävät:

- kasvattaa kaupungin veto- ja elinvoimaa
- edistää kaupungin vuorovaikutusta yritysten kanssa
- lisätä asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia
- kasvattaa kaupungin tunnettavuutta ja positiivista imagoa
- edustaa kaupunkia Kurikan tapahtumissa
- koordinoida kaupungin kansainvälistymistä ja ystävyyskaupunkitoimintaa
- tehdä aloitteita elinkeinoelämän, hyvinvoinnin ja kulttuurin kehityshankkeista ja ohjata niiden valmistelua
- seurata yritysten, yhdistysten ja kaupungin asukkaiden tyytyväisyyttä kaupungin tarjoamiin palveluihin ja tehdä esityksiä palvelun kehittämiseksi
- arvioida toimintaansa säännöllisesti.

Elinvoimaohjelma on osa kaupunkistrategiaa, jonka yksi strateginen painopiste 2019–2025 on yrittäjä-Kurikka. Kehittämistiimi vastaa kehittämisohjelman laadinnasta ja toimenpiteiden toteuttamisesta elinvoimalautakunnan tehtäväkentän puitteissa.

Yrityspalvelupiste FORMU tarjoaa yhteistyökumppaniensa kautta yrityspalvelut yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville.

Palvelut koostuvat mm. kaupungin elinkeinotoimesta ja hanketoimijoista, SeAMK maakuntakorkeakoulusta, Kehittämisyhdistyksistä Leaderista ja Liiveristä sekä Uusyrityskeskuksesta.

Tärkeimmät toimenpiteet;

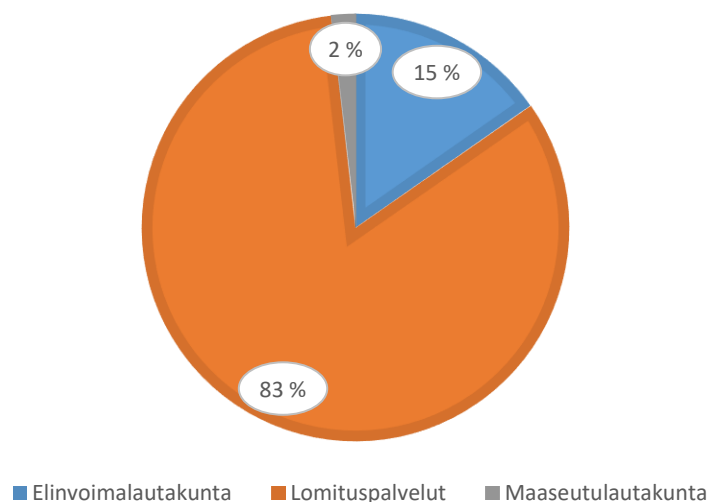
Yrityspalvelut, 4H-yrittäjien tuki, kesätyösetelin myöntäminen, digituen maksaminen digitaalisen palvelun tai ohjelmiston käyttöönotosta ja ylläpidosta, yhteisötuet, kohdeavustukset, yrittäjien tapaaminen, yritysvierailut ja yritysmarkkinointi. Elinvoimakäsikirja valmistui ja pääteemoina yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä tunnettavuuden lisääminen.

Osastolla on paljon yhteistyötä eri hankkeiden ja tahojen kanssa sekä verkostoja, joissa on osallisena.

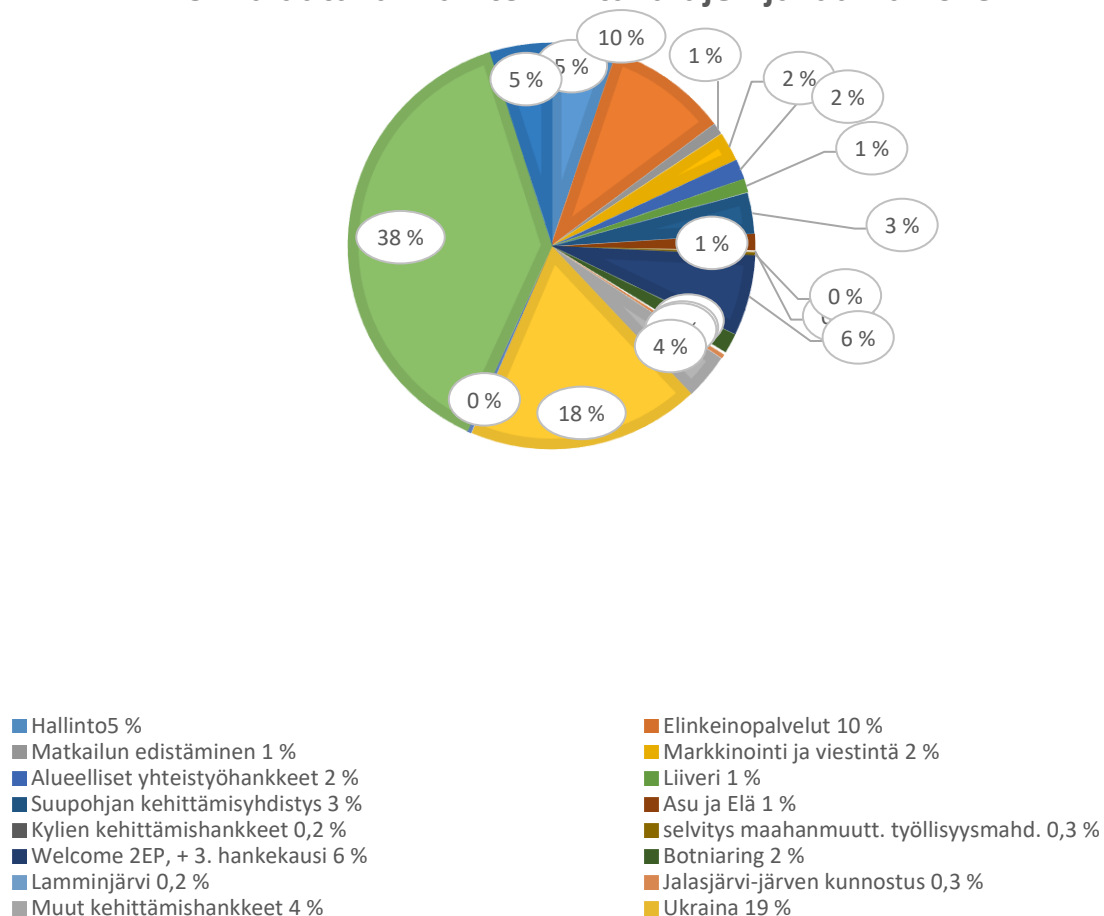
Maaseutupalvelut tuottavat osana kehittämispalveluja maaseutuhallintoon ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluja yrityksille ja asukkaille.

Elinvoimaosastolla oli 31.12.2023 palvelussuhteessa 249 vakinaista työntekijää eli 28,30 % kaupungin kaikista vakinaisista työntekijöistä. Määräaikaista työntekijöitä elinvoimaosastolla oli 16. Edellä mainituista lomitustoimen palveluksessa oli vakinaisia maatalouslomittajia 217 ja lisäksi vuoden mittaan tuntipalkkaisia 300–450 henkilöä.

ELINVOIMAOSASTON TOIMINTAKULUJEN JAKAUMA 2023

Elinvoimalautakunnan toimintakulujen jakauma 2023

- *Maaseutupalvelut ovat osana elinvoimaosastoa.*
- *Valmiussuunnittelua päivitettiin, toteutettiin ja osallistuttiin valmiusharjoitusten suunnitteluun, valmiusharjoituksiin ja alueelliseen riskinarvion laatimiseen. Saatiin eteenpäin kyläradiohanketta. Varautumista nostetaan jatkuvasti.*
- *Ekologiseen, tulevaisuuteen tähtäävään maataloustuotantoon on voimakkaasti panostettu erilaisilla hankkeilla.*
- *Maataloustukien hakuun liittyen on otettu käyttöön kokonaan sähköinen prosessi.*
- *Kaupungin hallinnoima Etelä-Pohjanmaan lomituspäivien määrän mukaan ja vuosilomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien määrän mukaan Suomen toiseksi suurin.*
- *Lomitushallinto on lean-jatkokouluttautunut toimintamallien auditoinnin ja tiimien toiminnan parantamiseen. Työnohjausta on järjestetty sekä lomittajille että lomitushallinnolle.*
- *Toimien vaikuttavuus maatalousyrittäjien ja lomittajien hyvinvointiin on oltava arvioitavissa paremmin.*
- *Työllisyysalueen suunnittelu etenee, ja lopulliset päätökset alueista tulevat valtioneuvostolta helmikuun 2024 loppuun mennessä.*
- *Työllisyyspalveluihin on pyritty löytämään yksilöllisiä ratkaisuja työllistymiseen ja yrittäjien tarpeisiin. Työllisyystilanne on edelleen hyvä.*
- *Kurikan kaupungin hallinnoima Welcome2EP –hanke sai jatkorahoituksen vuodeksi eteenpäin tukemaan pysyvään maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontatyötä. Ulkomaalaisia on tullut n. 550 henkeä. Suurin osa on työelämässä tai kotouttamiskoulutuksessa, mikä on saanut hyvää palautetta. Lisäksi lukio vastaanotti Finest Futuren kanssa 7 ulkomaalaista opiskelijaa syksyllä. Kahdelle maahanmuuttokoordinaattorille on tarvetta asiakasmäärien rajun kasvun vuoksi.*
- *Ukrainalaisten kotikuntamerkintäprosessi tehtiin syksyllä. Vuoden lopussa n. 200 ukrainalaista siirtyi kuntalaisiksi onnistuneesti.*
- *Elinvoima-käsikirja saatiin valmiiksi keväällä ja hyväksyttiin huhtikuussa ja vuodelle 2024 joulukuussa. Käsikirjan kärkiteemoina ovat yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä veto- ja pitovoiman sekä tunnettuuden lisääminen. Toimintaa ohjaavat kehittämistyö, yhteistyö ja osallistaminen sekä kansainvälisyys.*
- *Formun10-vuotisjuhla pidettiin loppusyksyllä.*

Hallinto ja talousosasto

Hallinto- ja talousosasto vastaa kaupunginhallituksen ja –valtuuston asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallinto- ja talousosaston talousarvioon sisältyvät vaalit, tilintarkastus, keskushallinto ja JIK-tilaajalautakunta. Keskushallintoon sisältyvät kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hallintopalvelut, toimistopalvelut, henkilöstö- ja taloushallinto, atk-palvelut sekä suurimpana kullueränä perusturva.

Terveys-, vanhus- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu 1.1.2009 alkaen ja sosiaalipalvelut 1.1.2013 alkaen JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä. Kuntayhtymän purkamista ja hyvinvointialueelle siirtymistä valmisteltiin vuonna 2022 ja jatkettiin vuonna 2023. Vaativuudestaan huolimatta Jikin juridinen ja hallinnollinen purku sujui ongelmitta. Päättävä tilinpäätös ja loppuselvitys valmistui 31.11.2023.

Hallinto- ja talousosaston vuoden 2023 toimintakulut olivat 7,3 milj. euroa ja toimintatuotot 0,5 milj. euroa.

Talousvuoteen 2023 lähdettiin epävarmoissa merkeissä, erityisesti osinkojen osalta. Kaupunginvaltuusto teki historiallisen päätöksen 30.11.2023 osakesalkun hajauttamisen aloittamisesta, siltä osin kuin rahoitustuotot ylittävät budjetoidun.

Talouspalveluiden tavoitteena on talouden seuranta, raportointi ja koko kaupungin jokapäiväisten talousasioiden laadukas hoito. Tukipalvelukeskuksen tavoitteena on tuottaa palvelut laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Hallinto- ja talousosastolla oli 31.12.2023 palvelussuhteessa 55 vakinaista työntekijää eli vähän yli 6 % kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä. Määräaikaisia työntekijöitä oli vuoden lopussa hallinto- ja talousosaston palveluksessa 4 ja työllistettyjä 2.

- *Tukitoiminnoissa taloushallinnon operatiivista riskiä saatiin paikattua rekrytoinnein. Riskin hallintaa työestetään koko ajan.*
- *Tukitoiminnoissa palkanlaskenta siirtyi suoraan Visma Publicin asiakkaaksi. Käytiin paikallisia neuvotteluja tuntipalkkaisten siirtymisestä kuukausipalkkaisiksi.*
- *Ympäristöterveydenhuoltoon rekrytoitiin valvontaeläinlääkäri.*
- *Asioiden valmisteluun, esittelyyn ja tiedottamiseen on kiinnitettävä enemmän huomiota. Myös päätösten toteuttamista on seurattava tarkemmin.*
- *Viranhaltijoilta edellytetään laillisuuden tarkastamista, koska se on osin epämääräistä. Esittelijän on tuotava esityksen lainsäädännöllinen tausta perusteellisesti päättäjille tiedoksi. Poliittisten päättäjien ei pidä joutua arvailemaan lain tulkintaa maallikkopohjalta.*

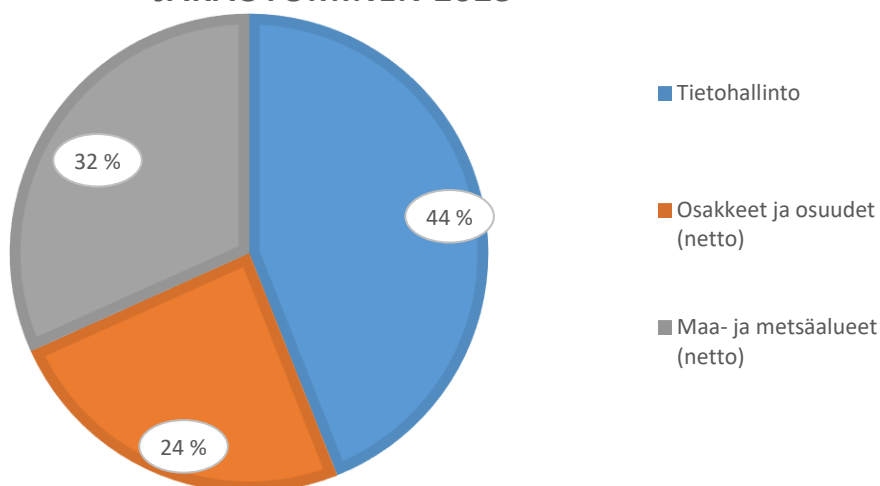
- *Hallinnon hajanaisuus vaikeuttaa asioiden valmistelua ja viranhaltijoiden yhteistyötä.*
- *Työhyvinvointikeskustelut on käytävä jokaisen vakinaisen tai pitkäaikaisen määräaikaisen työntekijän kanssa.*
- *Työntekijöiden hyvinvointiin on panostettu mm. E-passijärjestelmän avulla.*
- *Kaupungista pois lähtevien työntekijöiden lähtöhaastattelut on suoritettava niin, että saadaan hyödyllistä tietoa kaupungin kehittämiseksi.*
- *Hyvän asiakaspalvelun tulee olla kaupungille kunnia-asia suorittavasta portaasta virkamiehiin ja luottamushenkilöihin saakka. Asiakaspalvelukoulutusta on tarjottava ja siihen on kannustettava.*
- *Kaupunkia koskevan tiedon tulee päivittyä reaaliaikaisesti ja tietojen tulee olla helposti saatavilla.*

SOTE-palvelut

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023. Sillä oli merkittävä vaikutus kaupungin toimintaan ja talouteen. Ympäristöterveydenhuolto (Kurikka ja Ilmajoki) siirtyi Kurikan järjestämäksi vastuukuntamallilla. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti perustettiin kaupungin organisaatioon yhteistoimintalautakuntana toimiva ympäristöterveyslautakunta. Organisaatiosta lopetettiin Jikin tilaajalautakunta ja sosiaalipalvelujen jasto.

- *JIK-kuntayhtymän purkamisesta aiheutui luovutustappiota lähes 200 000 euroa.*
- *Kaupungilta siirtyi hyvinvointialueille enemmän kustannuksia kuin siirtynyt verorahoitusta. Valtionosuuksien takaisinperintä jaksottuu useammalle tulevalle vuodelle yht. 5,2 miljoonaa euroa.*

KAUPUNGINHALLITUKSEN INVESTOINTIMENOJEN JAKAUTUMINEN 2023

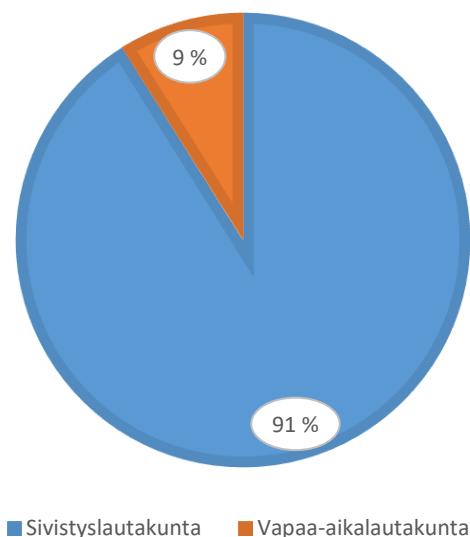
Sivistysosasto

Sivistysosaston toimialaan kuuluvat sivistystoimi, varhaiskasvatuspalvelut, kirjasto, liikunta- ja nuorisotoimi sekä kulttuuritoimi.

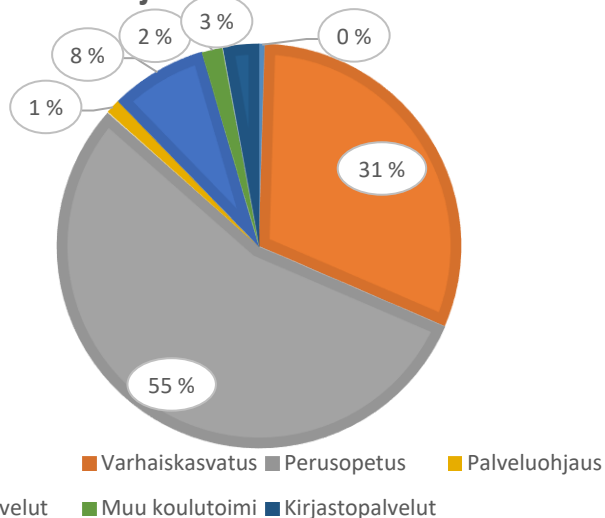
Sivistysosaston vuoden 2023 toimintakulut olivat yhteensä n. 48 milj. euroa ja toimintatuotot n. 2,5 milj. euroa.

Sivistysosastolla oli 31.12.2022 palvelussuhteessa 437 vakinaista työntekijää eli n. 50 % kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä. Määräaikaista työntekijöitä oli vuoden lopussa sivistysosaston palveluksessa 168 ja työllistettyjä 3.

**Sivistysosaston toimintakulujen jakauma
2023**

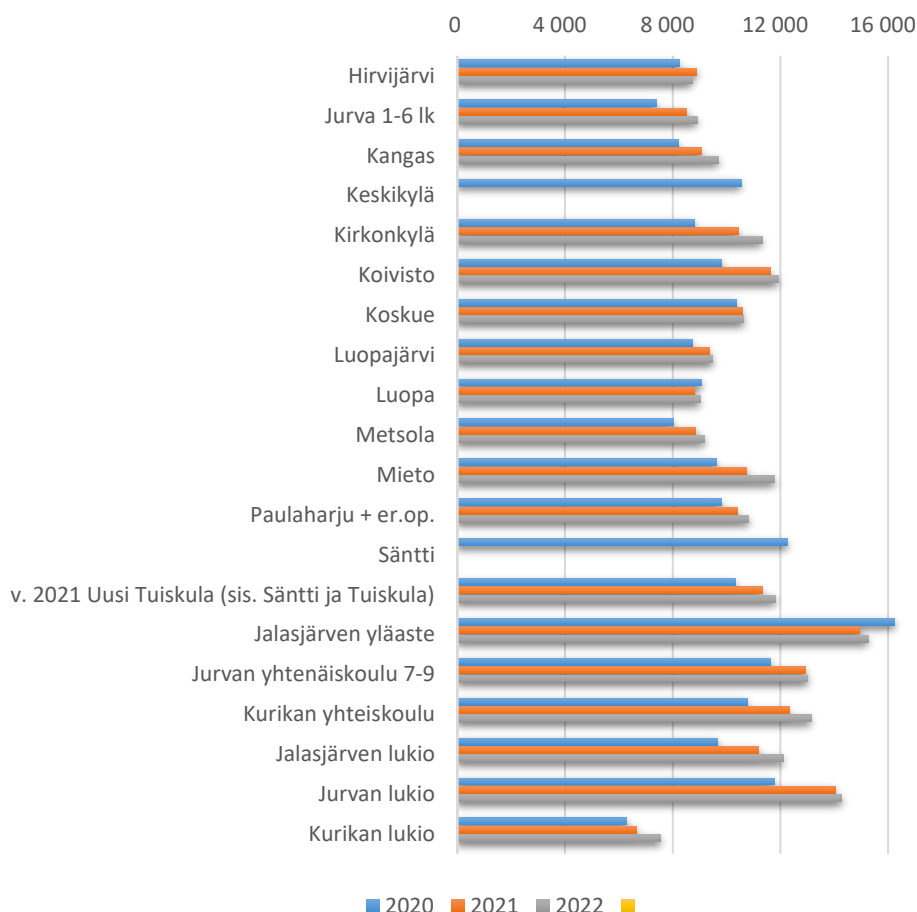

**Sivistyslautakunnan toimintakulujen
jakauma 2023**

- Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämisen toimikunta jatkoi kouluverkotyöryhmän työtä 31.5.2023 saakka. Kokonaisselvityksen sivistyslautakunta käsittelee 13.6.
- Uuden Tuiskulan koulun lopullinen hinta oli 9 518 242,97 € (lisäksi lisä- ja muutostyöt 169 353,55 €).
- Jalasjärven koulukeskuksen lopullinen hinta oli 18 890 611,35 € (sis. lisä- ja muutostyöt). Saatiin 750 000 euroa valtionavustusta liikuntapaikan rakentamiseen.
- Sivistystoimi maksaa sisäisen vuokran ja saa myös tilojen iltakäytön tulot. Viikonloppukäyttöä on saatava lisääntymään mainostamalla tiloja.
- Sivistysosaston hankkeiden vaikuttavuudesta halutaan tietoa.
- Liikuntahankkeiden tavoitteena on liikunnallinen elämäntapa. Kuinka liikunnallisuutta voidaan huomioida päätettäessä koulumatkakuljetuksista?
- Yhteistyön lisääminen kaikille kouluasteille koulun, kodin ja asiantuntijoiden välillä on tärkeä tavoite.
- Koulunkäynnin ohjaajat tekevät samaa työtä nimikemuutoksen jälkeenkin. Määräaikaaisuudet vaikeuttavat sitoutumista.
- Valmistavassa perusopetuksessa jatkuu opetus ulkomaalaisille lapsille.
- Päteviä erityisopettajia ei ole hakijoina avoimiin virkoihin riittävästi. Auttaisiko aikaisempi haku?

Oppilaskohtaiset kustannukset 2020-2022

Oppilaskohtaiset kustannukset –taulukkoon saadaan tiedot vuoden viiveellä, koska tilastoinnin määräaika on toukokuun lopussa.

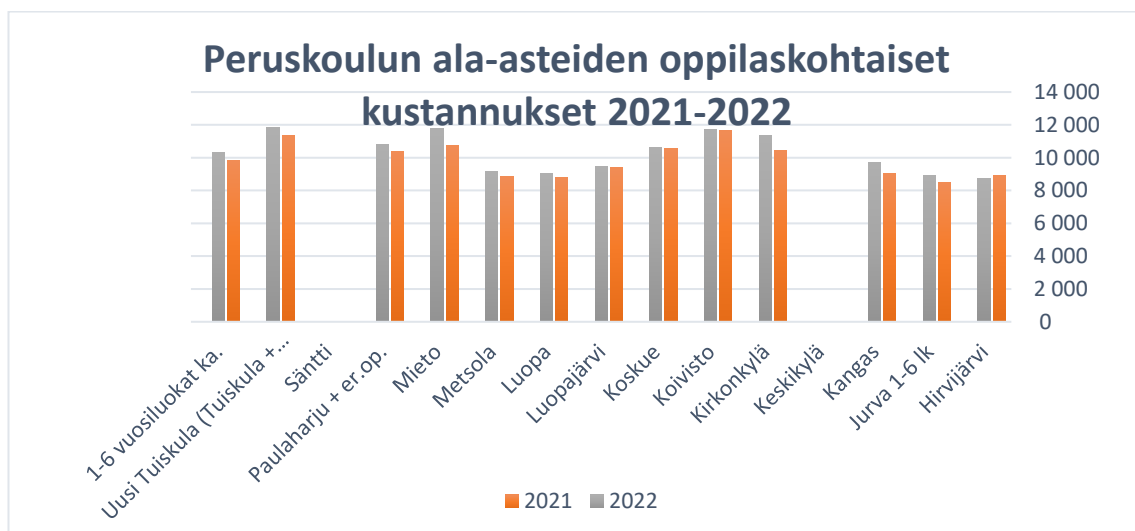
Huomioina mainitaan, että Jalasjärven yläasteen kustannukset sis. myös mm. väistötilojen sisäisen vuokran, joka v. 2022 osalta on 1 229 895 euroa (4 929 euroa/oppilas).

Laskelmassa ei ole huomioitu valtionosuuksia eikä muitakaan tuloja ja tuottoja, ainoastaan käyttömenot.

Peruskoulun ala-asteiden oppilasmäärät 2021–2022

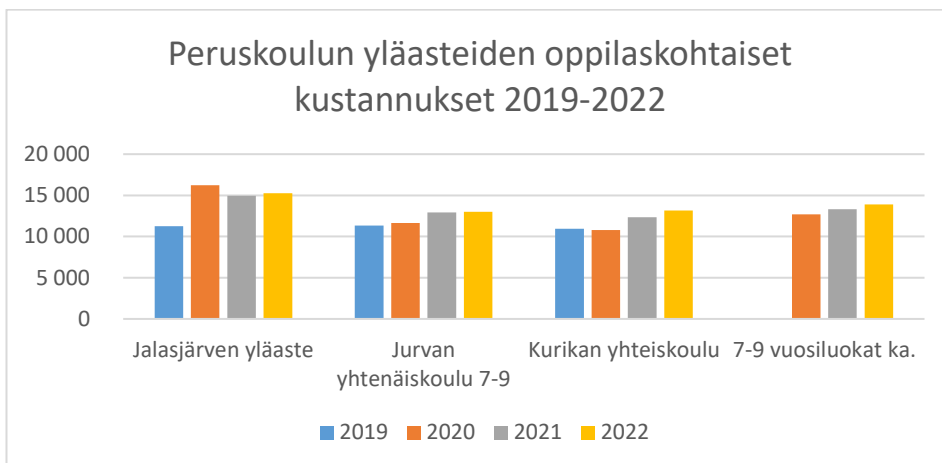
Peruskoulun ala-asteet	Oppilasmäärä keskiarvo 2021–2022
Hirvijärvi	60,5
Jurva 1-6 lk	212,5
Kangas	126,0
Keskikylä	
Kirkonkylä + pienluokat	262,0
Koivisto	44,5
Koskue	53,5
Luopajärvi	70,5
Luopa	57,0
Metsola	58,0
Mieto	62,5
Paulaharju + pienluokat	284,5
Säntti	
Tuiskula	62,5

Oppilaskohtaiset kustannukset –taulukkoon saadaan tiedot vuoden viiveellä, koska tilastoinnin määräaika on toukokuun lopussa.

Peruskoulun yläasteiden oppilasmäärät 2020–2021

Peruskoulun yläasteet	Oppilasmäärä keskiarvo 2020–2021
Jalasjärven yläaste	249,5
Jurvan yhtenäiskoulu 7-9	117,5
Kurikan yhteiskoulu	333,0

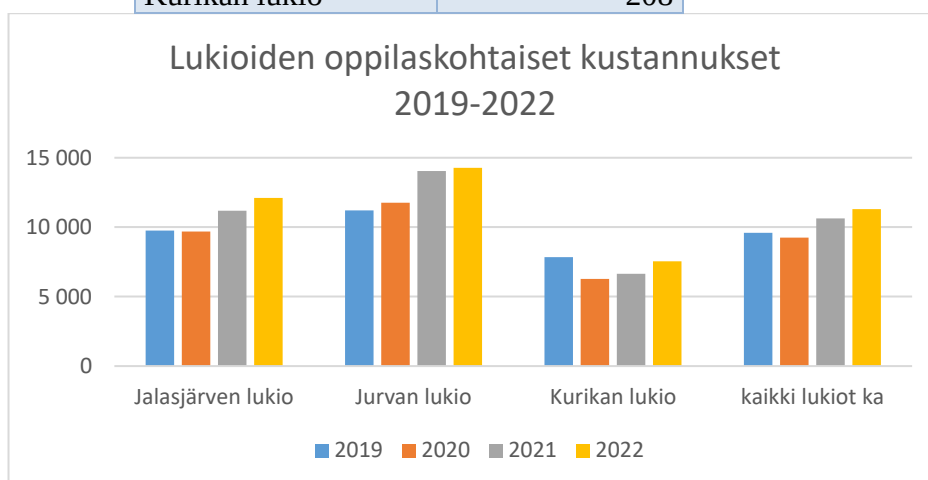

Oppilaskohtaiset kustannukset –taulukkoon saadaan tiedot vuoden viiveellä, koska tilastoinnin määräaika on toukokuun lopussa.

Lukioiden 2021–2022

oppilasmäärä

Lukiot	Oppilasmäärä keskiarvo 2020–2021
Jalasjärven lukio	90
Jurvan lukio	48
Kurikan lukio	208

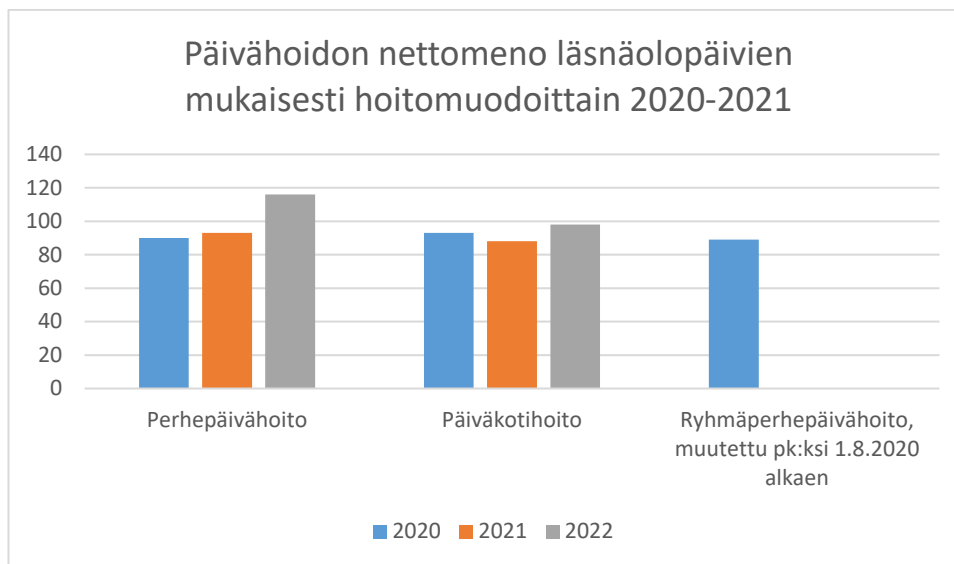

Oppilaskohtaiset kustannukset –taulukkoon saadaan tiedot vuoden viiveellä, koska tilastoinnin määräaika on toukokuun lopussa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat lasten päivähoito, esiopetus ja aamu- sekä iltapäivätoiminta. Varhaiskasvatuspalveluissa on kaupungin suurimpia ammattiryhmiä. Henkilöstöä on 226, joista vakinaisia 167.

Päätettiin anoa perintö käytettäväksi vauvarahana kurikkalaisille nuorille perheille.

Esiopetuslapsen hinta/vuosi on 8 452,33 euroa, luku ei sisällä vyörytyksiä.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat yli 13,5 milj. euroa ja toimintatuotot n. 0,4 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen palvelun piirissä olevien lasten määrän ka. oli 830.

Henkilöstöä varhaiskasvatuksessa oli 31.12.2023 perhepäivähoitajia 19, ryhmäavustajia 14, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 104 ja varhaiskasvatuksen opettajia 61. Pitkäaikaisista sijaisista on pula. Sivistyslautakunta ehdottaa omaa varahenkilöstöä ja kiertäviä lastenhoitajia.

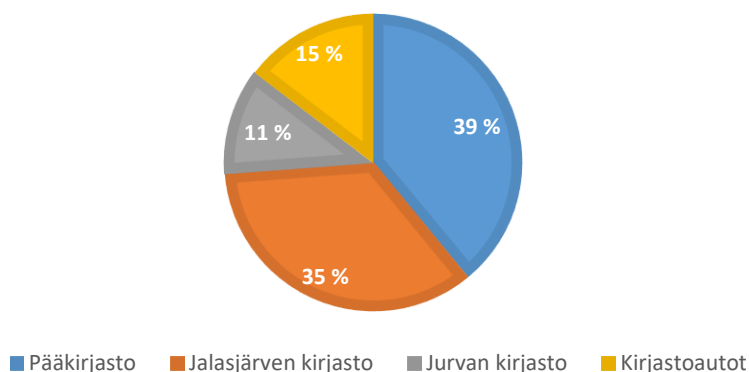
Kurikassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilutoimipaikkoina jatkoivat Ilonien päiväkoti ja Kankaan päiväkoti. Kokeilun vaikuttavuudesta tarvitaan tietoa.

- *Kuntalisä 150 €/alle 2 v. lapsi/kk, maksettu 147 744 €, eli lisääntyi edellisvuodesta.*
- *Käytössä oleva Kehittävä palaute varhaiskasvatuksessa -ohjelmanrunko on saanut aikaan, että lapset ovat innostuneita ulkoilusta, sitä on enemmän kuin vertailussa muualla maassa keskimäärin.*
- *Varhaiskasvatuksen palveluseteliä käytti keskimäärin 70 asiakasta.*
- *Uuden 7-8 ryhmäisen päiväkodin rakentamiseen Jyrän alueelle päädyttiin vanhan päiväkodin kuntotutkimuksen tultua valmiiksi.*
- *Tuloksia maksuttoman varhaiskasvatuksen takia kaupunkiin muuttaneista tai jääneistä saadaan vasta muutaman vuoden päästä.*

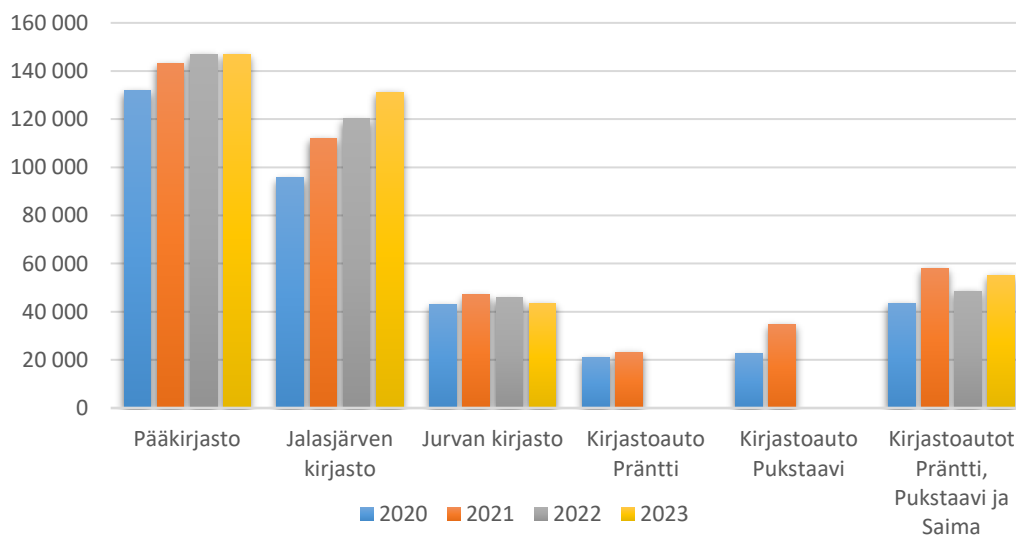
Kirjastopalvelut

Kirjasto on sivistyksen peruspalvelua. Se edistää alueensa asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia elämyksiin, tietojen ja taitojen hankintaan sekä kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Kirjasto tarjoaa maksutta käytettäväksi kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät, kirjastotilat ja henkilökunnan asiantunte-
muksen.

**Kirjastoaineistojen lainausten
jakautuminen 2023**

Kirjastoaineistojen lainaukset 2020-2023

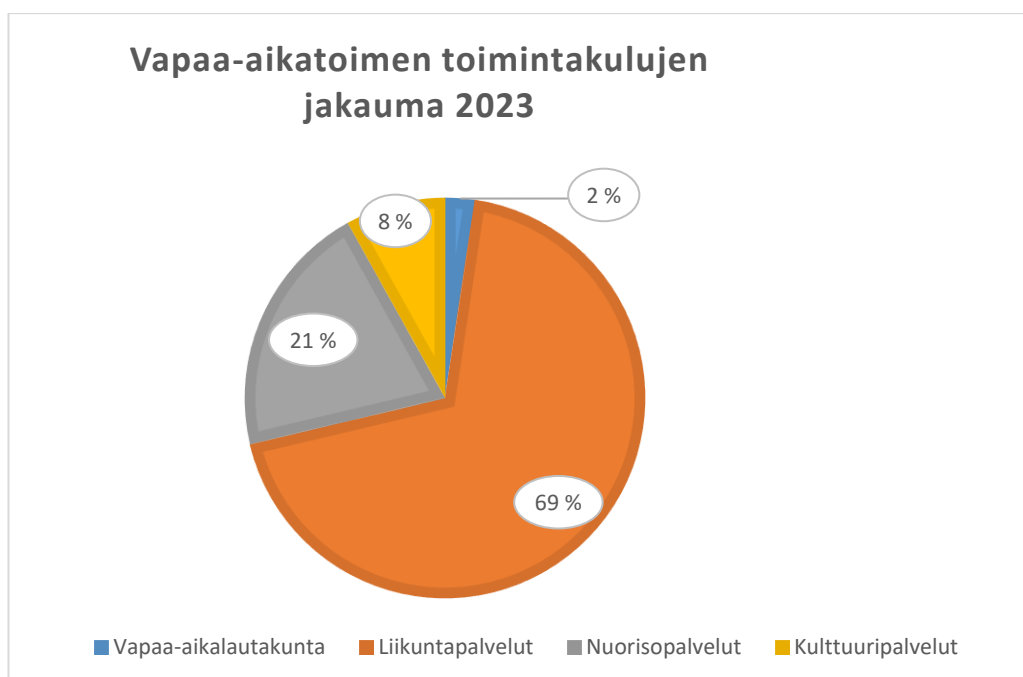
- *Omatoimikirjastot ovat saaneet positiivisen vastaanoton.*
- *Jurvan kirjastolla varattavissa ryhmätyötila ja käyttöaste on korkea.*
- *KurikkaLive lisäsi suosiotaan. Näkyvyyttä antoi uuden henkilön palkkaaminen tekemään sisältöä.*

- Kirjavinkkaukset aikuisille ja lapsille ja nuorille teemapäiviä, satutuokioita, kesäkerhoa, lukupiiriä ja digineuvontaa. Myös lani-tapahtumat ovat olleet nuorten suosiossa.
- Parasta palvelua Eepos-kirjastojen yhteinen palvelumuotoiluhanke toteutti asiakaskyselyn. Palaute korosti Kurikan osalta tyytyväisyyttä tiloihin, aukioloaikoihin ja palveluihin.
- Monipalveluauto Saima on herättänyt kiinnostusta muissakin kunnissa. Py-säkkiverkosto on kattava.
- Kirjastojen lainausmäärät ovat lisääntyneet. Monipuolisuus ja palvelut kaikenikäisille ovat kehittyneet kiitettävästi.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimeen kuuluvat vapaa-aikalautakunta, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja kulttuuripalvelut.

- Vuoden Talvikaupunki-tapahtuman toinen sija toi Kurikalle näkyvyyttä.
- Finest Future yhteistyö toi kansainvälisiä opiskelijoita alueelle.

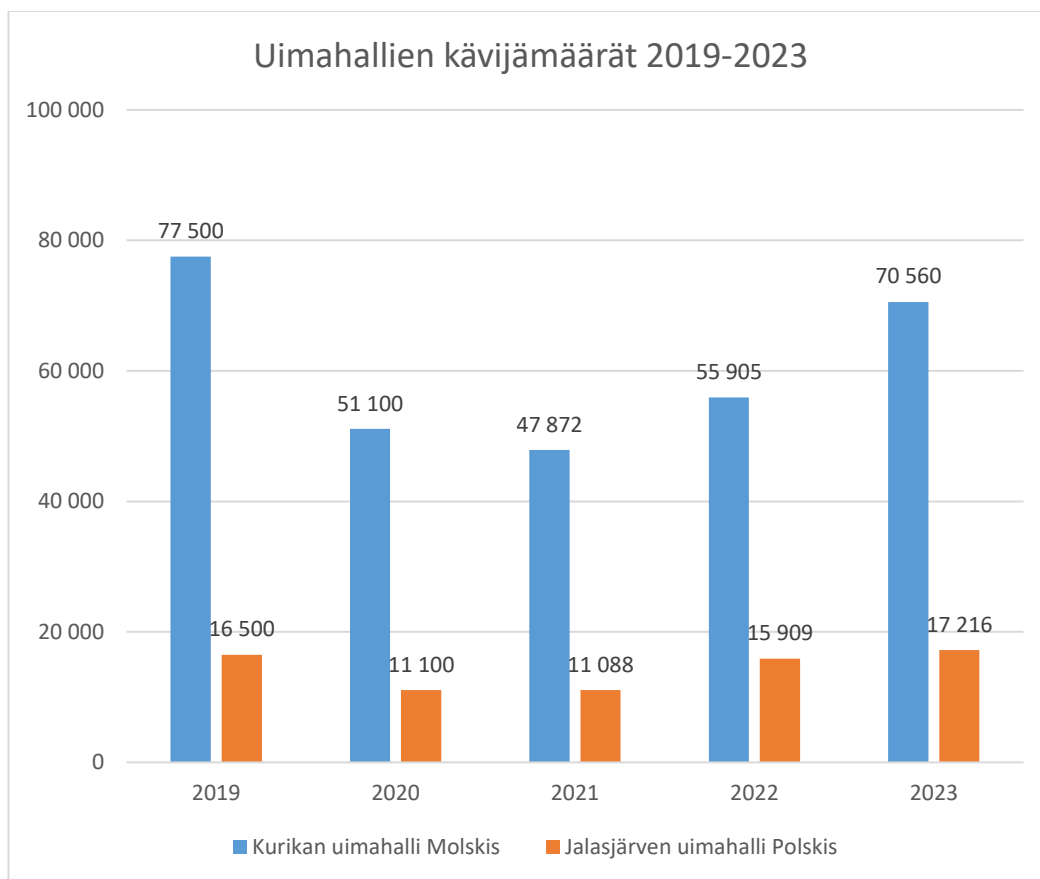

Vapaa-aikatoimen toimintakulut olivat 4,3 milj. euroa ja toimintatuotot 0,6 milj. euroa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tehtävänä on kuntalaisten aktivointi liikuntaan sekä liikunta-paikkojen ja alueiden ylläpito.

Liikuntapalvelujen toimintakulut olivat lähes 2,9 milj. euroa ja toimintatuotot 0,3 milj. euroa.

- *Palveluseleitä yli 65- vuotiaiden ohjattuun ja tavoitteelliseen voimaharjoitteluun käytettiin aktiivisesti, 360 000 euron arvosta.*
- *Nuorisopassi on ollut edelleen suosittu.*
- *Uimahallien kävijämäärät ovat lähes koronaa edeltävällä tasolla.*
- *Harrastaminen koulupäivän yhteydessä -palkinto jaettiin kaupungille Pohjanmaan Urheilugaalassa helmikuussa.*
- *Saatujen avustusten kokonaismäärä liikuntapaikkarakentamiseen oli 89 000 euroa.*
- *Luontoreittejä kehitetään hankkeen avulla. Kurikkalaiset liikkuvat luonnossa aktiivisesti. Vesireitti Pitkämö-Jyllinkoski kunnostettiin. Saarijärven esteetön pitkospuureitti ja laavu sekä Lamminjärven ulkokuntosali saatiin valmiiksi. Jalas-Areena otettiin käyttöön marraskuussa.*

Nuorisopalvelut

Nuorisolain tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Hyvinvoiva Kurikka: Kaikilla nuorilla on mahdollisuus osallistua nuorisotoimen palveluihin. Nuorten osallistaminen ja vaikuttamismahdollisuudet tapahtuvat nuorisovaltuuston kautta.

Nuorisopalvelujen toimintakulut olivat yli 0,9 milj. euroa ja toimintatuotot 0,19 milj. euroa.

- *Koulunuorisotyö -hanke käynnistyi elokuussa Jalasjärven yläasteella. Ko-keilu todettiin vaikuttavuudeltaan hyväksi.*
- *Lasten ja nuorten harrastustoimintahanke on jatkunut. Uusia kerhoja syntyi loppusyksyn aikana.*
- *Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti.*
- *Valtionavustuksia myönnettiin Etsivään nuorisotyöhön entiseen malliin. Nuorten työpajatoiminta jatkuu kunnan toimintana, mutta muutossuunnitelmia ollaan tekemässä.*
- *Liikennepuistojen kävijämäärät kasvoivat reilusti edellisestä vuodesta.*
- *Kesä- ja loma-ajan toimintaa järjestettiin liikuntatoimen kanssa yhteistyössä monipuolisesti.*

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimintalain mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoimen kivijalkana on kulttuuri- ja taidealalla toimivien museoiden, seurojen, yhdistysten, toimijoiden sekä luovien alojen yrittäjien tukeminen.

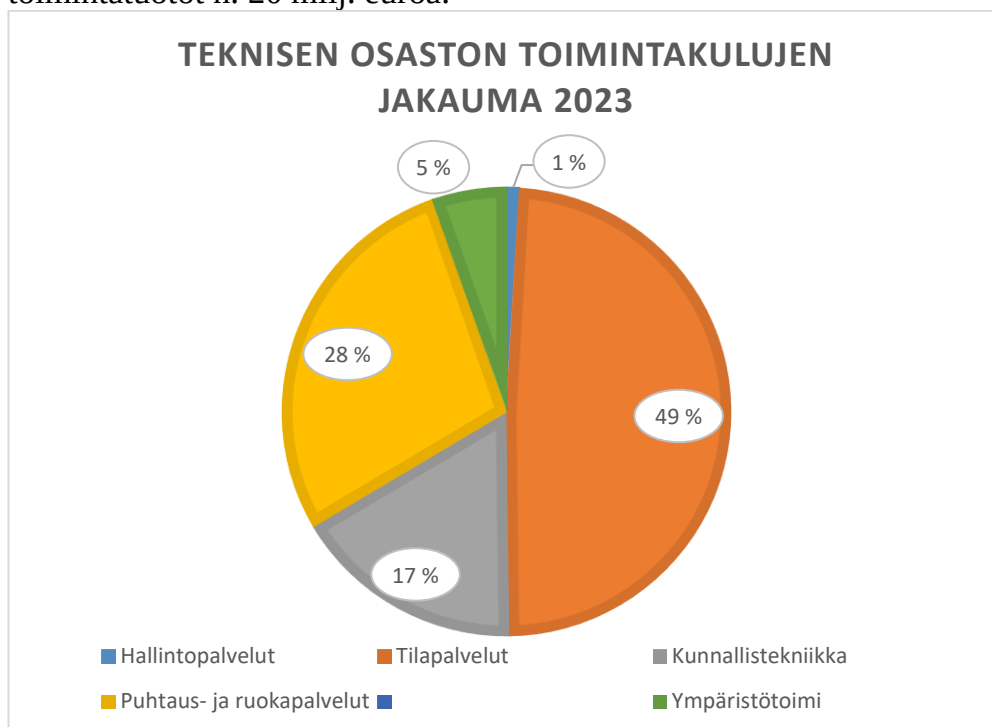
Kulttuuripalvelujen toimintakulut olivat 0,3 milj. euroa ja toimintatuotot n. 3 500 euroa.

- *Kulttuuripäällikkö on saanut toiminnan hyvään vireeseen.*
- *Avustuksia jaettiin kulttuuritoimessa 79 000 € museoyhdistyksille ja 92 700 € kulttuuriyhdistyksille ym.*
- *Kulttuuri- ja kesätori-illat ovat olleet suosittuja.*
- *Perinteinen ystävyyskuntatapahtuma Kulttuuripäivät saatiin taas jatku-
maan.*
- *Monipuolinen yhteistyö jatkuu Lasten kulttuurikeskus Louhimon kanssa.*
- *Asumisyksiköihin on lisätty kulttuuritarjontaa vanhuksille.*
- *Yhdessä tekeminen on tärkeää jatkossakin.*

Tekninen osasto

Tekninen osasto jakautuu tekniseen toimeen ja ympäristötoimeen. Teknisen toimen vastuualueita ovat teknisen toimen hallintopalvelut, tilapalvelut, puhtaus- ja ruokapalvelut, kunnallistekniikka ja pelastustoimi. Ympäristötoimen vastuualueet ovat ympäristötoimen hallinto, rakennus- ja ympäristövalvonta sekä maankäyttö.

Teknisen osaston vuoden 2023 toimintakulut olivat yhteensä n. 18 milj. euroa ja toimintatuotot n. 20 milj. euroa.

- *Uusi tekninen johtaja aloitti loppuvuonna.*
- *Rakennuskustannukset ja tarvikkeiden hinnat nousivat edelleen.*
- *Käynnissä on ollut neljä merkittävää rakennushanketta: Jalasjärven koulukeskus, Kiuaskallion urheiluhalli, SOTE-keskus ja Perhepalvelukeskus.*
- *Koneiden ja kaluston poistot on tehtävä poistosuunnitelman mukaisesti.*
- *Teknisen lautakunnan ja elinvoimalautakunnan yhteistyö on tärkeää.*

Tilapalvelut

Tilapalvelujen tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotyöt sekä vastaaminen kiinteistöjen peruskorjauksista ja uudisrakentamisesta.

Tilapalvelujen toimintakulut olivat 9,4 milj. euroa ja toimintatuotot n. 14 milj. euroa.

Vuosi oli erittäin vilkas rakennusinvestointien suhteen.

- *Jalasjärven koulukeskus valmistui loppuvuonna.*
- *Tarpeettomista kiinteistöistä ja väistötiloista on luovuttava.*

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalveluiden vastualueen tehtävänä on vastata Kurikan kaupungin puhtaus- ja ruokapalveluista.

Puhtaus- ja ruokapalveluiden toimintakulut olivat yli 5,4 milj. euroa ja toimintatuotot lähes 5,4 milj. euroa. Kustannukset laskivat, kun Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyi henkilöstöä. Elintarvikkeiden kustannukset nousivat n. 20 %. Kokonaisuudessaan toimintakulujen sisällä hinnankorotukset olivat merkittäviä.

Osaavasta työvoimasta pyritty pitämään kiinni hyvällä esimiestyöllä ja tuemalla henkilöstön jaksamista.

Kunnallistekniikka

Kunnallistekniikan tehtävänä on mm. ylläpitää, rakentaa ja rakennuttaa kaupungin kadut, katu- ja tievalaistus, torit, puistot, liikunta ym. yleiset alueet.

Kunnallistekniikan toimintakulut olivat n. 3,2 milj. euroa ja toimintatuotot yli 0,8 milj. euroa.

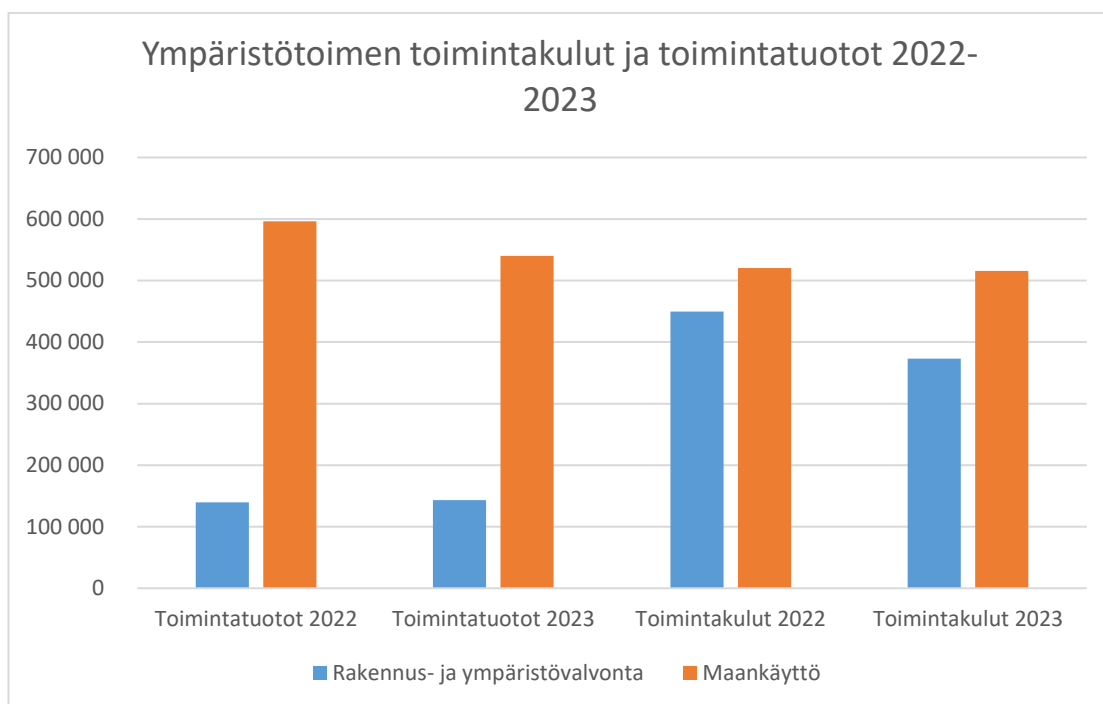
Katuvalaistussaneeraus pyrittävä toteuttamaan siirtymällä nopeammalla aikataululla energiataloudellisempiin valaisimiin.

Ympäristötoimi

Kaupungin strategian mukaan maankäyttötoimialueen päämääränä on, että kaupungin maapolitiikka, maankäytön suunnittelu ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen mahdollistavat monipuolisia rakentamis- ja asumismahdollisuuksia. Rakennus- ja ympäristövalvonta seuraa ja toteuttaa lupien sekä ilmoitusten käsittelyssä lainsäädännön kehitystä.

Vuonna 2023 myytiin vain 2 omakotitalotonttia rakentamisvelvoitteella ja 3 teollisuustonttia. Kaupungilla on kaava-alueilla ja haja-asutusalueilla runsaasti vapaita omakotitontteja, rivitalotontteja ja valmiiksi lohkottuja teollisuustontteja. Tonttitarjonta on näkyvästi esillä kotisivuilla.

- *Modifurin puhdistustoimet jatkuvat. Tulosten perusteella todettiin lisäkunnostuksen tarve. Mahdollinen kunnostaminen tapahtuu arviolta 2026.*
- *Tonttimarkkinointiin valmisteltiin uutta karttapalvelua. Tonttitarjontaa on markkinoitava kaiken toiminnan yhteydessä.*
- *Ympäristölautakunta on saanut asukkailta tietoa siistimistä vaativista kohteista. Ympäristön siistinä pitäminen on jokaisen velvollisuus.*
- *Pohjavesialueen suojelusuunnitelma saatiin päätökseen.*
- *Energiatehokkuustoimet jatkuvat edelleen, ja säästöä on kertynyt n. 36 tuhatta euroa.*

Investoinnit

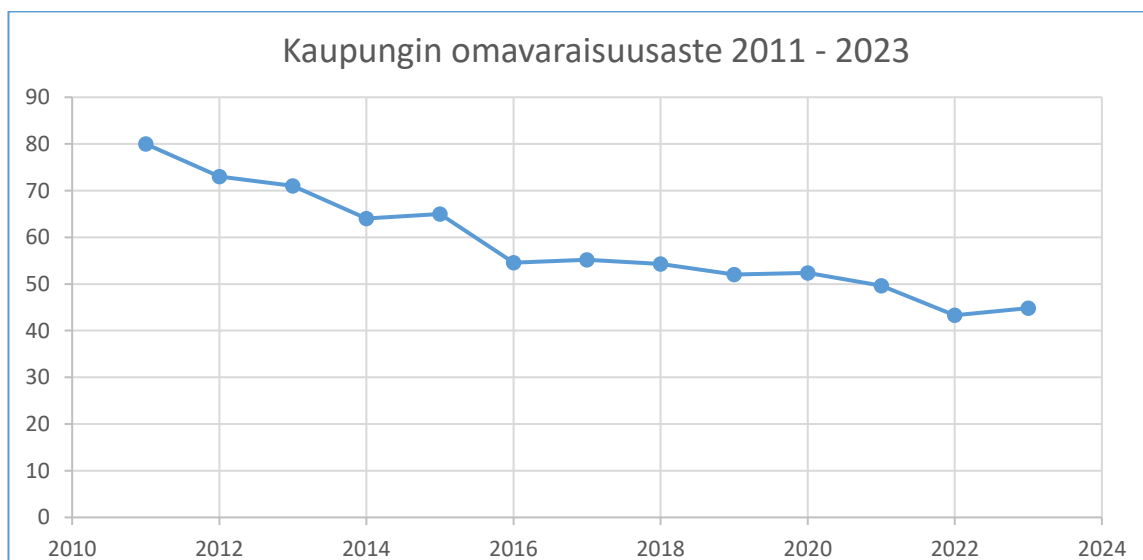
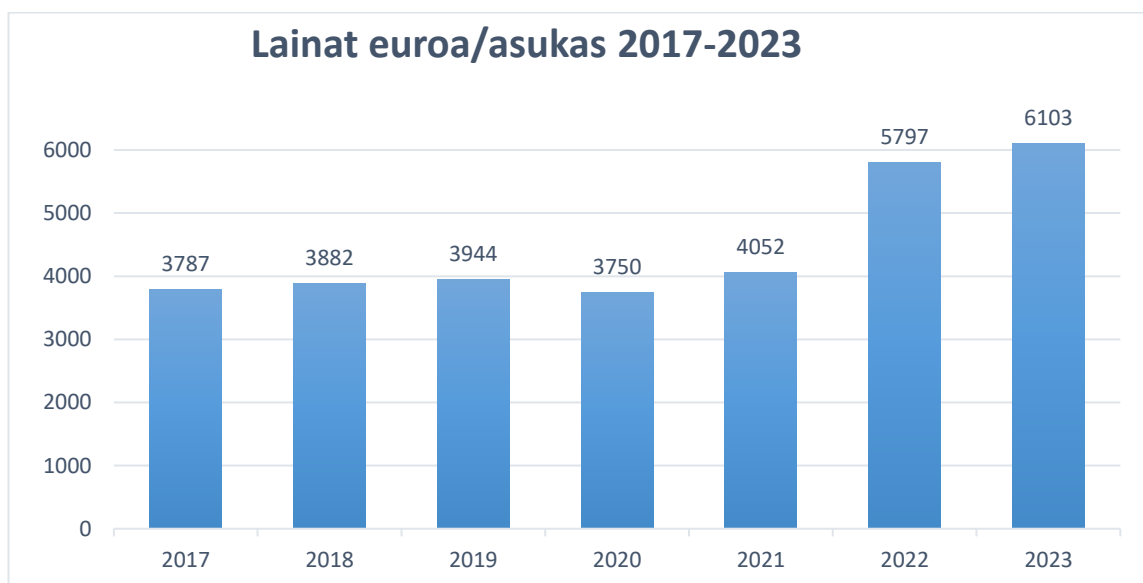
Vuoden 2023 talousarviossa investointimenoihin oli varattu 26,3 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteutuma oli 23,5 milj. euroa (nettomenot).

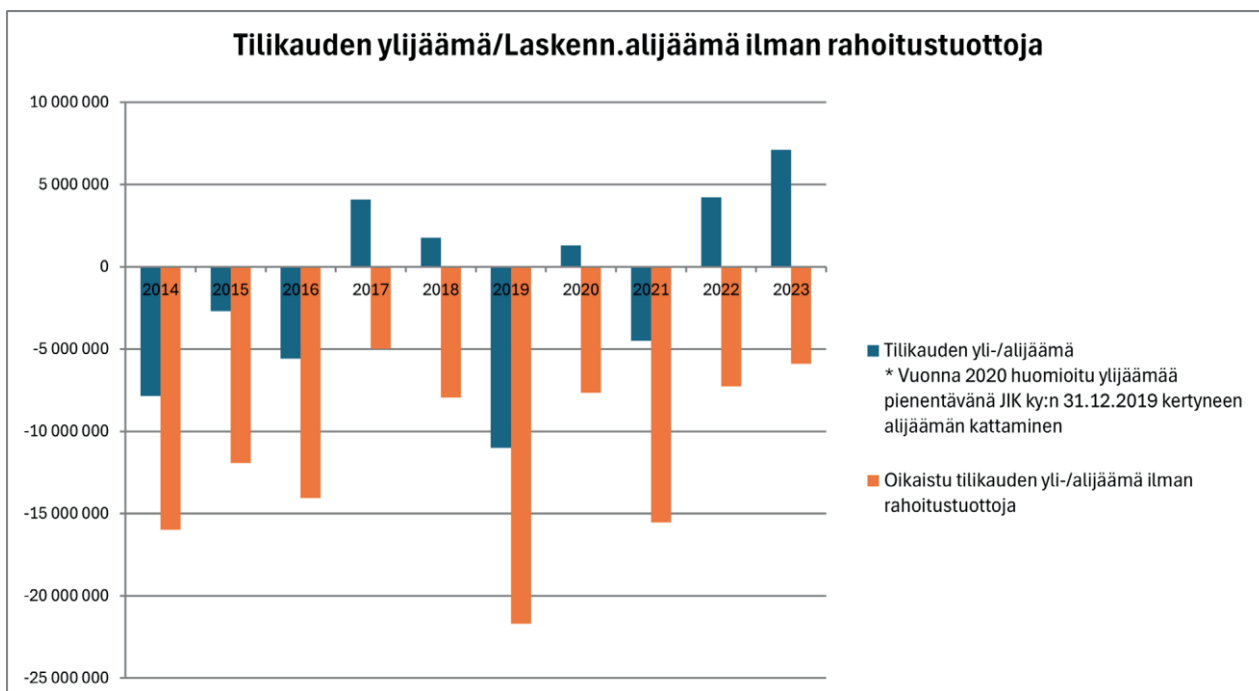
- *Investointien määrä on yli 10 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2022.*
- *On kiinnitettävä huomiota investointien tarpeellisuuteen ja rahoitusmahdollisuuksiin.*

Kaupungin talous

Kaupungin käyttötalousmenojen toteutuma talousarvioon verrattuna oli 98,3 % ja tulojen kertymä 102,2 %. Tilikauden ylijäämä oli yli 7,1 milj. euroa. Kertynyttä ylijäämää on vuoden lopussa 19,7 milj. euroa.

Kaupungilla oli lainoja 6 103 euroa/asukas. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden aikana 34 milj. euroa. Lainakannan lisäys on yhteensä 5,3 miljoonaa. Omavaraisuusaste oli 44,8 %, joka merkitsee suurta velkarasitetta. Hyvän omavaraisuuden tavoitetaso on 70 %:n ylittävä omavaraisuus.

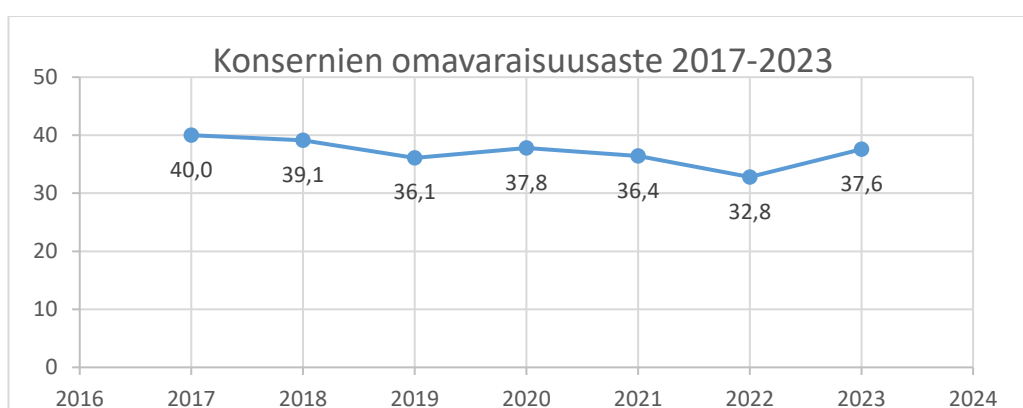
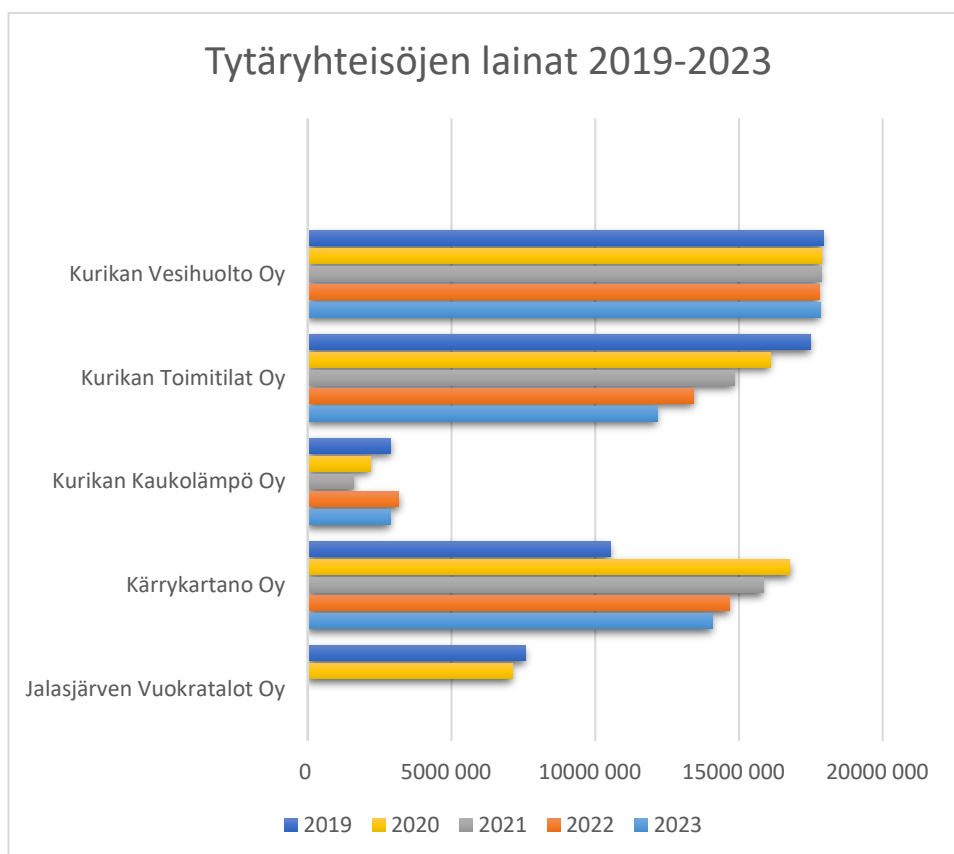

- Kaupungin asukasluku oli 19 760 vuoden lopussa. Edellisvuodesta vähennystä oli 130 asukasta. Ukrainalaisten kotikuntastatuksen hakemisen ansiosta nettomuutto oli positiivinen.
- Osinkotuotot eivät riitä kaupungin talouden pysyvään tasapainottamiseen.
- On kiinnitettävä huomiota työllistämiseen ja paikkakunnalle sitouttamiseen.
- Pääkirjanpitäjän puuttuminen vaikuttaa edelleen merkittävästi osaston toimintaan.

Konsernitarkastelu

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät kaupungin lisäksi tytäryhteisöt (16 kpl), kuntayhtymät (3 kpl) ja osakkuusyhteisöt (5 kpl). Konsernin toimintatuotot vuonna 2023 olivat 47,3 milj. euroa ja toimintakulut 102 milj. euroa. Konsernin ylijäämä on n. 6,7 milj. euroa ja omavaraisuusaste 37,6 %. Lainakanta 31.12.2023 on yhteensä lähes 149 milj. euroa eli 7 553 euroa/asukas.

- Kiinteistö Oy Kärrikartanon vuokra-asuntojen käyttöaste on lähes 98 %.
- Ara on myöntänyt korkotukilainan esteettömän seniorikerrostalon rakentamiseen. Rakentaminen alkoi kesällä 2023.
- Kurikan Kaukolämpö Oy investoi kahteen uuteen tytäryhtiöön vuoden aikana. Lännen Biokaasu Oy rakentaa biokaasuekosysteemin. Lännen Aurinko Oy:n tehtävänä on aurinkovoimapuiston kehitys Isonevan alueella.
- Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta on jatkuvaa saneerausta ja kehittämistä. Syväpohjavesihanke jatkuu suunnitellusti. Sijoituspaikkalupien hankinta uuden runkovesiputken ja runkoviemäriputken vetämiseksi Kurikan taajamasta Jalasjärvelle on menossa. Samaa kaivantoon tulee biokaasuputki. Etäluettavien mittareiden vaihtoa jatketaan suunnitellusti.
- Hanke hydrogeologisen instituutin saamiseksi on käynnistetty. Toteutus vuosina 2023 - 2026.

Keskeisimmät havainnot ja kehittämisehdotukset

- Kaupungin tulee kiinnittää huomiota taloussuunnitelman toteuttamiseen ja tasapainottamistoimien tekemiseen. Osaketulot eivät siihen riitä.
- Osaketuloja ja valtionosuuksia tuli useita miljoonia. Kuitenkin ylimääräiset valtionosuudet tullaan perimään lähivuosina takaisin.
- Hallintosääntö on päivitettävä vastaamaan muuttuneita toimintatapoja.
- Valtuuston ja lautakuntien jäsenmäärien tarkastelu on ajankohtaista.
- Aikaa ja rahaa kuluttavien toimintojen hyödyllisyyttä on voitava arvioida.
- Valtuustolle on vietävä määrärahamuutokset hyväksyttäväksi tilinpäätösvuoden aikana.
- Muistiot tulee päivätä, hyväksyä ja allekirjoittaa alkuperäisyyden vakuudeksi.
- Elinvoimaosaston toiminnan mittareista ja toiminnan tuloksista toivotaan käytännönläheistä ja tarkempaa tietoa.
- Ajankohtaisista asioista on tiedotettava myös paikallislehdissä. Tiedotusta kaupungin palvelujen sijainnista voi parantaa.
- Rajapinnat ja keskusteluyhteys kuntien ja hyvinvointialueen kesken on saatava toimivaksi.
- Asukkaiden väheneminen on huomioitava tulevissa päätöksissä. Mikäli kaupungin väkimäärä vähenee vuosittain usealla sadalla, palveluverkkoa tulee muuttaa ja sen myötä henkilöstön määrää vähentää.
- Määräaikaisen henkilöstön määrää on saatu vähennettyä. Henkilöstön vaki-naistamista on tarkkaan harkittava tapauskohtaisesti. Työntekijä hakee vaki-naista virkaa lähialueella mikäli määräaikaisuus pitkittyy.
- Eri hallintokuntien tavoitteissa tulee olla mitattavissa olevia tai numeerisia tavoitteita ja vertailulukuja, jotta pystytään arvioimaan toiminnan toteutumista.
- Vertailutietoja samankokoisista kaupungeista on hankittava ja voitava käyttää.
- Move-mittaukset antoivat Etelä-Pohjanmaan toiseksi huonoimmat tulokset. Niiden korjaamiseen tarvitaan lisäkannustusta. Hyvinvointikertomuksen epäkohtiin kannattaa ajoissa tarttua.
- Nuorisotyön kehittämiseen on edelleen lisättävä käytännön toimenpiteitä. Päihteiden saatavuutta ja käyttöä on valvottava tehokkaammin yhteistyössä perheiden, koulun ja viranomaisten kesken.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön suuri vaihtuvuus on ongelma. Määräaikaisuus vaikuttaa työntekijän sitoutuvuuteen.
- Sijaispankki tai tarpeen mukaan kiertävä työntekijä voi parantaa tilannetta.
- Maksuttoman varhaiskasvatuksen käytössä tulee olla rajoitukset ja lapsille on turvattava loma-aika.
- Tarkastuslautakunta haluaa isojen rakennushankkeiden kumulatiivista kustannusseurantaa alusta loppuun reaaliaikaisesti. Raportointi puolivuosittain antaa tietoa valtuutetuille.

- *Tarpeettomista kiinteistöistä ja väistöiloista on luovuttava.*
- *Ympäristökatselmukset on pyrittävä tekemään vuosittain ja mieluummin keväällä. Taajamien ja kylien kiinteistöjen yleisilmeen ja kasvillisuuden tarkastaminen ja toimenpiteiden määrääminen on tärkeää.*

- *MMM:n ristiintarkastuksessa maaseutupalveluiden toiminnan säädöstenmukaisuus on ollut vuosilta 2015-2022 säädösten mukaista - ei löytynyt huomautettavaa.*
- *Valtakunnallisen lomittajan työn esittelykampanjan mainosvideon tekoon on osallistuttu. Toteuttajana olivat Maatalouslomittajat ry ja MTV Katsomo. Videota on jaettu myös Kurikan kaupungin somekanavilla. Lomituksen omat Facebook- ja Instagram-sivut julkaistiin syksyllä ja niitä on pyritty hyödyntämään rekrytoinneissa.*
- *Kurikan kotouttamisvalmiudet ovat kehittyneet kuluneen vuoden aikana.*
- *Talouspalvelut on toiminut vajaalla henkilöstöllä monta vuotta. Silti se on tuottanut hyvää aineistoa päätöksentekijöiden ja kaupunkilaisten käyttöön.*
- *Koulunuorisotyöntekijän palkkaaminen on auttanut kiusaamisen vastaisessa toiminnassa.*
- *Lapsiystävällisyyden tilasta on laadittu nykytilan kartoitus lapsia ja nuoria kuullen. Esiin nousseiden kehityskohteiden perusteella on tehty toimintasuunnitelma.*
- *Hiihtoreitistöt ja urheilupuiston retkiliikuntarata ovat olleet suosittuja maakunnallisestikin. Otettiin käyttöön ulkoliikuntapaikkojen ylläpitojärjestelmä.*
- *Hyvät liikuntapalvelut ovat hyödyttäneet kaikkia ikäluokkia.*
- *Vuoden 2023 Ammattikeittiöosaajana palkittiin Päivi Korpi-Kaija Jurvan yhteinäiskoulun oppilasravintolasta.*
- *Kunnallistekniikan toimintaan ovat edelleen vaikuttaneet sähkön hinnan vaihtelut ja sääolosuhteet. Säästöä kertyy jatkamalla valaistuksen saneerausta edelleen led-tekniikkaan.*

Arviointikertomuksen valtuustokäsittely

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2023 arviointikertomuksen perusteella velvoitetaan kaupunginhallitus ja lautakunnat antamaan tarkastuslautakunnalle lausuntonsa arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista **lokakuun loppuun 2024 mennessä**. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallituksen on annettava valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Allekirjoittajat, arviointikertomus allekirjoitetaan sähköisesti

Kurikassa 3.6.2024

Kurikan kaupungin tarkastuslautakunta

Esa Mäki-Lohiluoma
puheenjohtaja

Jouni Vallin
varapuheenjohtaja

Sirpa Alakoski
jäsen

Riku Hirsimäki
jäsen

Osmo Kahari
jäsen

Hannu-Pekka Kivistö
jäsen

Merja Latvala
jäsen

Anne Ojanperä
jäsen

Marja-Liisa Vettenranta
jäsen

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 30 pages before this page
Dokumentet inneholder 30 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 30 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 30 sider før denne side

Detta dokument innehåller 30 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 31 pages before this page
Dokumentet inneholder 31 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 31 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 31 sider før denne side

Detta dokument innehåller 31 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende